

«Definition and Measurement of the National Income and Related Totals» — Memorandum submitted by Richard Stone), Studies and Reports on Statistical Methods, № 7. — United Nations, Geneva, Switzerland, 1947. — 117 p. — The site on the Internet. [Electronic resource] — Access mode : <http://unstats.un.org/unsd/nationalaccount/docs/1947NAreport.pdf>

2. United Nations «A System of National Accounts and Supporting Tables» (Report prepared by a group of national income experts appointed by the Secretary-General), Studies in Methods, Series F, № 2, Rev. 1. — Department of Economic Affairs Statistical Office of the United Nations, New York, USA, 1953. — 48 p. — The site on the Internet. [Electronic resource] — Access mode : <http://unstats.un.org/unsd/nationalaccount/docs/1953SNA.pdf>

3. United Nations «A System of National Accounts», Studies in Methods, Series F, № 2, Rev. 3. — Department of Economic and Social Affairs Statistical Office of the United Nations, New York, USA, 1968. — 247 p. — The site on the Internet. [Electronic resource] — Access mode : <http://unstats.un.org/unsd/nationalaccount/docs/1968SNA.pdf>

4. Финансово-кредитный словарь [Текст] : В 3-х т. Т. I : А — Й / Гл. ред. В. Ф. Гарбузов. — М. : Финансы и статистика, 1984. — 511 с.

Оксана МИСКІНА

Університет державної фіскальної служби України, м. Ірпінь

ОЦІНКА РЕАЛІЗАЦІЇ ІНВЕСТИЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПОДАТКОВОЇ АМОРТИЗАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ

Амортизаційна політика є важливою складовою економічної політики держави в цілому та тісно переплетена з податковою та інвестиційною політиками. Відтак, досліджувати амортизацію необоротних активів як економічну категорію необхідно з трьох позицій, а саме у контексті гносеологічного підходу, інвестиційної діяльності та оподаткування. З точки зору економічної теорії амортизація є процесом поступового систематичного перенесення вартості засобів праці в міру їх зношування на виготовлену продукцію. З позиції інвестиційної діяльності амортизація є одним із основних джерел інвестування. Тобто за результатами амортизації у підприємств накопичуються амортизаційні відрахування, які являють собою сукупність грошових коштів, шляхи використання яких на сьогоднішній день повністю віддані на розсуд їх власників. Відтак амортизаційні відрахування можуть бути використані як на інвестиційні цілі, так і за іншим призначенням. І така ситуація з економічної точки зору є обґрунтованою. Адже, якщо власник, вкладаючи початковий капітал у засоби праці, бажає у майбутньому продовжувати діяльність після закінчення граничного строку використання придбаних засобів праці, то він сам економічно зацікавлений у використанні акумульованих амортизаційних відрахувань на придбання нового засобу праці, який замінить зношений. Разом з цим, якщо інвестор не зацікавлений у подальшому використанні капіталу, який був вкладений у засоби праці, довше ніж граничний термін їх використання, цілком логічним є його позиція щодо вилучення амортизаційних відрахувань з обігу. Іншими словами за такої ситуації амортизація не направляє на інвестування, а перетворюється знову у капітал інвестора з цілком не визначеною подальшою долею.

Осмилюючи викладене вище, приходимо до розуміння сутності амортизації як інструмента оподаткування. Відтак, як економічний процес амортизація є перенесення вартості засобів праці на новостворену продукцію. Тобто, амортизація включається до собівартості виготовленої та реалізованої продукції, яка, у свою чергу, відноситься до операційних витрат діяльності суб'єктів господарювання. Отже за своєю суттю амортизація включається до витрат, збільшуючи їх, а, відповідно, і опосередковано впливає на зменшення прибутку та податку на нього.

Оцінюючи періодизацію становлення та реформування амортизаційної політики на території України відзначимо, що логіка внесення змін до практики нарахування та використання амортизаційних відрахувань є сумнівною. Більш того нестабільність амортизаційної політики, яка проявляється у значній кількості кардинальних змін протягом останніх 20 років (які, крім цього, у деяких випадках носили взаємовиключний характер) дає

можливість констатувати неефективність вітчизняної практики реалізації інвестиційного потенціалу податкової амортизаційної політики в Україні.

Аналіз положень концепції амортизаційної політики, схваленої Указом Президента України від 7 березня 2001 року, показав вона є недостатньо обґрунтованою (майже всі положення концепції є дискусійними та не виправдані часом). Відтак актуальним постає завдання переосмислення концептуальних положень амортизаційної політики.

Дискусійним на сьогодні залишається і питання методики нарахування амортизації. У вітчизняній обліковій практиці існують п'ять методів, обґрунтування запровадження яких до сьогоднішнього дня залишається невідомим. При цьому варто відзначити, що за однакових вихідних умов у кожному із варіантів застосування різних методів нарахування амортизації отримується різний фінансовий результат. Доцільність існування такої ситуації з економічної точки зору є дискусійною. З одного боку фінансовий результат не повинен штучно змінюватися під потребу дня, що стає можливим за умови різного розуміння сутності прибутку. Про це зазначає Соколов Я. В. говорячи, що «... донині ясності з цією категорією немає, оскільки прибуток, обчислений у бухгалтерському обліку, не відображає економічного змісту – дійсного результату діяльності ... З економічної точки зору – прибуток – це різниця між грошовими надходженнями і грошовими витратами. З точки зору господарської – прибуток – це різниця між майновим станом підприємства на кінець і початок звітного періоду» [1, с. 109]. З іншого боку саме такі маніпуляції з фінансовим результатом, і як наслідок зобов'язаннями перед бюджетом щодо сплати податку на прибуток, дають можливість стимулювати інвестиційну діяльність.

Таким чином, оцінка вітчизняної практики реалізації інвестиційного потенціалу податкової амортизаційної політики засвідчила існування двох основних проблем: невідповідності чинної Концепції амортизаційної політики в цілому вимогам сучасного стану економічних відносин; відсутність результативності реалізації інвестиційного потенціалу податкової амортизації, що обумовлено втратою останньою стимулюючого ефекту. Відтак актуальним постає необхідність переосмислення концептуальних засад амортизаційної політики та пошуку шляхів підвищення результативності реалізації інвестиційного потенціалу податкової амортизації

Література

1. Соколов Я. В. Бухгалтерский учет: от истоков до наших дней / Я. В. Соколов. – М. : Аудит ЮНИТИ, 1996. – 638 с.

Олена НОВІК

Університет державної фіскальної служби України, м. Ірпінь

ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД ЗАЛУЧЕННЯ ПРИВАТНОЇ БРИТАНСЬКОЇ КОМПАНІЇ CROWN AGENTS ДО ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ МИТНИЦЯМИ

В міжнародній практиці досить давно застосовуються методика управління митницею за допомогою залучення приватних компаній. Це робиться з метою подолання контрабанди і корупції на митниці. Британська компанія Crown Agents мала досвід роботи з митницями Латвії, Албанії, а в Болгарії ця компанія допомогла реформувати митну службу на виконання вимог щодо вступу в ЄС.

Основними завданнями компанії Crown Agents є досягнення: зростання податкових платежів, підвищення рівня прозорості в межах митного адміністрування, нарощення потенціалу та ефективності митного адміністрування відповідно до вимог для вступу до Європейського союзу. Програми містять надання консультаційних послуг міжнародних експертів разом із співробітниками митниць. Експерти надають допомогу митницям на центральному рівні через консультації щодо боротьби з корупцією, управління персоналом, також аналізу ризиків. Експерти працюють з такими напрямками митної діяльності: